

Information om när barn är dödsbodelägare

Att bevaka rätt i dödsbo

Om en omyndig har del i ett dödsbo ska förmyndaren vårda dennes rätt i boet. Förmyndaren ska se till att bouppteckning förrättas senast inom 3 månader efter dödsfallet.

Vissa åtgärder under boutredningen kräver överförmyndarens samtycke. Om det till exempel ska säljas en fastighet eller bostadsrätt för dödsboets räkning ska ställföreträdare ansöka om överförmyndarens samtycke till försäljningen. Se vidare information ang. fastighetsförsäljning på överförmyndarens sidor på www.jarfalla.se.

En boutredning ska alltid avslutas genom bodelning och arvskifte, eller genom avtal om sammanlevnad i oskiftat bo. Sammanlevnad i oskiftat dödsbo innebär att fördelningen av boets tillgångar (arvskiftet) skjuts på framtiden. I båda fallen krävs överförmyndarens samtycke.

Bodelning

Om den avlidne var gift ska en bodelning förrättas enligt reglerna i äktenskapsbalken innan arvskifte äger rum. Efterlämnar den avlidne en sambo och denne begär bodelning enligt sambolagen gäller samma förfarande. Observera att en sambo måste begära bodelning innan bouppteckning förrättas. Efterlevande make eller maka kan begära att få behålla sitt giftorättsgod.

Dödsboanmälan

Om den avlidnes tillgångar endast räcker till begravningskostnaderna (eller inte ens det) och det inte finns någon fast egendom i dödsboet behöver ingen bouppteckning upprättas. Istället kan en dödsboanmälan göras.

God man kan behövas

Om förmyndare och omyndig är delägare i samma dödsbo kan förmyndaren inte företräda den omyndige. En god man ska då förordnas för den specifika situationen. Ansökan om god man ska göras till överförmyndaren. I ansökan kan man lämna förslag på en lämplig person som är villig att åta sig uppdraget, annars föreslår överförmyndaren en lämplig person.

När det gäller arvsavstående från förmyndaren till omyndig är den omyndige att anse som dödsbodelägare om avståendet avser hela arvsloten eller en kvotdel av arvsloten. Omfattar avståendet ett visst bestämt belopp eller bestämt gods är den omyndige inte att anse som dödsbodelägare och god man ska inte förordnas.

Testamente och arvsavstående

En förmyndare får inte för den omyndiges räkning avstå från arv eller testamente. Det innebär att ett testamente aldrig får godkännas av ställföreträdaren. Om det finns ett testamente ska ställföreträdaren endast ta del av testamentet för den omyndiges räkning, samt vid behov göra förbehåll för dennes laglott. Om ingen klandertalan väcks blir testamentet giltigt sex månader efter att alla berörda har tagit del av testamentet.

Ensam dödsbodeläggare eller samma ställföreträdare

Om den omyndige är ensam dödsbodeläggare krävs inget arvskifte. Överförmyndaren behöver dock en redovisning över att dödsboets samtliga tillgångar har överlåtits till den omyndige, till exempel i form av insättningskvitton eller lagfartsbevis samt den inregistrerade bouppteckningen.

Om samtliga dödsbodeläggare har samma ställföreträdare och boet förvaltas av denne krävs inget samtycke från överförmyndaren. Dock ska överförmyndaren ta del av kostnadsredovisning för dödsboets konto m.m. samt insättningsbevis om att arv satts in på den omyndiges konto.

Boutredningsman

Om en av tingsrätten utsedd boutredningsman eller skiftesman har upprättat arvskiftet och skrivit under detta, utan dödsbodeläggarnas underskrift, är skiftet att betrakta som ett tvångskifte och överförmyndarens samtycke ska inte inhämtas. Dock ska arvskiftet lämnas in till överförmyndaren för kännedom.

Skifteshinder

Om arvskifte inte har upprättats inom sex månader efter bouppteckningen måste förmyndaren lämna en skriftlig förklaring till överförmyndaren. Därefter ska förmyndaren var sjätte månad lämna en redogörelse över skifteshindret fram till dess att dödsboet har skiftats, eller avtal om sammanlevnad i oskiftat bo ingåtts.

Barnpension och efterlevandestöd

Barn till en avliden förälder kan få barnpension som ett ekonomiskt stöd. Vid låg eller ingen barnpension kan man även ha rätt till efterlevandestöd. För mer information se pensionsmyndighetens hemsida.

Försäkringar och låneskydd

Försäkringsbolag är skyldiga att meddela dödsboet och förmånstagare om den avlidna personen varit försäkrad men dödsbodeläggare kan själva också försöka ta reda på vilka försäkringar som finns. Det kan till exempel finnas efterlevandeskydd eller återbetalningsskydd som innebär att ersättning ska betalas ut till efterlevande.

Överförmyndaren

Kansliet
Servicecenter: 08-580 285 00

Besöksadress: Vasaplatsen 11

Postadress: 177 80 Järfälla

E-post: overformyndarkansliet@jarfalla.se

Webbplats:

www.jarfalla.se

Det kan även finnas låneskydd som innebär att hela eller delar av lån betalas av. Låneskydd kan innebära att tillgångarna i ett dödsbo som ska fördelas blir större eller att det i ett s.k. bristbo (skulder överstiger tillgångar) uppstår tillgångar att fördela eftersom skulderna blir mindre.

Överförmyndarens samtycke till arvskifte

Ett arvskifte är en överenskommelse mellan dödsbodelägarna om hur kvarlåtenskapen ska fördelas. Skifteshandlingen utgör bevis på äganderätten. Arvskiftet ska vara skriftligt.

Tänk på att om den avlidna tidigare har varit gift kan du behöva kopia av tidigare avliden makes/makas bouppteckning för att bedöma om du ska samtycka till egendomens fördelning. När du som förmyndare har tagit del av arvskiftet för den omyndiges räkning ska du ansöka om överförmyndarens samtycke till fördelning.

Följande handlingar ska skickas in till överförmyndaren:

- Ansökan om överförmyndarens samtycke. Observera att endast ställföreträdaren är behörig att ansöka om överförmyndarens samtycke.
- Bodelnings- och arvskifteshandling i original. Observera att skiftet måste vara undertecknat av ställföreträdaren för den omyndiges räkning och samtliga övriga dödsbodelägare innan överförmyndaren kan lämna sitt samtycke.
- Kopia av inregistrerad bouppteckning samt eventuella bilagor såsom testamente och arvsavstående (om det inte redan lämnats in till överförmyndaren).
- Redovisningsräkning för dödsboets förvaltning för tiden från och med dödsdagen till och med skiftesdagen.
- Värderingsutlåtande för fastighet, tomträtt, bostadsrätt och lösöre av högre värde, i det fall egendomen ska delas i olika andelar, eller i övrigt har betydelse för arvskiftet, till exempel att en delägare ska överta fastigheten.

Redovisning av skiftet

Om arvet överstiger ett prisbasbelopp ska utbetalningen göras till ett överförmyndarspärtrat konto. Bevis om att så skett ska lämnas till överförmyndaren. Vid lägre belopp räcker det med att styrka att den omyndige har erhållit sitt arv.

För mer information om de åtgärder som behöver vidtas i samband med ett dödsfall se webbplatsen Efterlevandeguiden. Den är ett samarbete mellan Försäkringskassan, Skatteverket och Pensionsmyndigheten. www.efterlevandeguiden.se